

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva kan du bruke retorisk analyse til?

Svar

Å analysere og tolke saktekster, avdekke virkemidler og argumentasjon som er ment å påvirke deg. Kritisk lesing.

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Nevn noen eksempler på sakprosaetekster.

Svar

Reklame, avisartikkel, debattinnlegg, kommentarfelt, intervju, blogginnlegg

intertekst

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva kan du gjøre når du skal tolke en sakprosaetekst?

Svar

Forklare hva den handler om, hva formålet er, vurdere argumentasjon, virkemidler, appellformer, retorisk situasjon, vurdere i hvilken grad teksten er vellykket, og om den oppnår formålet sitt

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva er hovedsyn?

Svar

Hovedsynet er poenget eller budskapet i sakprosaeteksten.

intertekst

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva er formål?

Svar

Formålet er hensikten med teksten, hvorfor teksten er skrevet, altså det forfatteren vil at vi skal gjøre, tenke eller føle etter at vi har lest teksten.

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hvilke to hoveddeler består et argument av?

Svar

En påstand og et belegg

intertekst

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva er et direkte (åpent) argument og indirekte (skjult) argument?

Svar

Direkte (åpent): et argument der påstanden begrunnes på en tydelig måte

Indirekte (skjult): et argument som det ikke går an å undersøke eller sjekke på samme måte, et argument som spiller på følelser eller holdninger

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Nevn minst fire ulike argumentformer.

Svar

Faktaargument, ekspertargument, fornuftsargument, verdiargument, fellesskapsargument, flertallsargument, generalisering/spissformulering/overdrivelse, retorisk spørsmål, direkte tale, parallellargument

intertekst

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva er etos?

Svar

Appellform som er avhengig av avsenderens troverdighet

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva er logos?

Svar

Appellform som retter seg mot fornuft og direkte argumentasjon, altså selve tekstens holdbarhet

intertekst

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva er patos? Hvilken effekt kan patos ha på mottakeren?

Svar

Appellform som retter seg mot mottakerens følelser. Hvis en tekst har sterk patosappell, kan mottakeren bli følelsesmessig engasjert. Dette kan motivere til handling.

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva betyr ordet kairos?

Svar

Det betyr «(det rette) øyeblikket».

intertekst

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva bruker vi kairos til i en tolkning av saktekster?

Svar

Kairos brukes til å si noe om situasjonen, tida eller stedet for når en tekst oppstod. Det er vanskelig/umulig å tolke en tekst retorisk om du ikke får innblikk i tid, sted eller situasjon for det som ble skrevet eller sagt.

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hvorfor er «timing», det rette øyeblikket, så viktig når du skal ytre deg?

Svar

Hvis du treffer øyeblikket, kan du styrke saken din og tilliten folk har til deg. Bommer du, kan du miste folks sympati. Dette svekker troverdigheten din og dermed saken.

intertekst

Dialogkort vg3

Kapittel 6 Retorisk analyse

Spørsmål

Hva gjør du som teksttolker når du vurderer aptum?

Svar

Når du vurderer aptum, vurderer du i hvilken grad teksten er vellykket ut fra om den treffer målgruppa eller er mislykket og oppnår noe annet enn det forfatteren ønsket. Noen ganger kan teksten være vellykket på noen punkter og mislykket på andre. Det er disse markørene du som teksttolker leter etter, og viser i analysen.

intertekst